

Legal Alert

Nowa ustawa offsetowa dotycząca zamówień obronnych

Lipiec 2014

30 lipca 2014 r. weszła w życie ustawa z dnia 26 czerwca 2014 r. o niektórych umowach zawieranych w związku z realizacją zamówień o podstawowym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa (Dz. U. 2014, poz. 932). Nowa ustawa reguluje tryb i zasady zawierania umów offsetowych i zastępuje obowiązującą dotąd ustawę z dnia 10 września 1999 r. o niektórych umowach kompensacyjnych zawieranych w związku z umowami dostaw na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa. Główne zmiany wprowadzone nową ustawą dotyczą obowiązku zawierania umów offsetowych przez zagranicznych dostawców, charakteru zobowiązań offsetowych oraz zmiany podmiotu odpowiedzialnego za zawieranie i nadzorowanie tych umów po stronie państwa z Ministra Gospodarki na Ministra Obrony Narodowej.

Uchwalenie nowej ustawy regulującej zawieranie umów offsetowych wynikało z konieczności dostosowania polskiego prawa do przepisów Unii Europejskiej, a w szczególności Dyrektywy 2009/81/WE oraz art. 346 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Offset stanowi instrument prawny dyskryminujący ze swej natury podmioty zagraniczne – obowiązek zawarcia umowy offsetowej ciąży jedynie na dostawcach zagranicznych – i w związku z tym jest sprzeczny z podstawowymi zasadami prawa unijnego. Dlatego też – zgodnie z oficjalnym stanowiskiem Komisji Europejskiej – zastosowanie offsetu jest dopuszczalne jedynie wówczas, gdy jest to niezbędne do ochrony podstawowych interesów bezpieczeństwa państwa.

Likwidacja progu 5 mln EURO

Dotychczas zawarcie umowy offsetowej było obowiązkowe w przypadku zawierania przez zagranicznego dostawcę umowy dostawy uzbrojenia lub sprzętu wojskowego na potrzeby obronności lub bezpieczeństwa państwa wyprodukowanego lub wytworzonego poza terytorium RP, jeżeli łączna wartość tej umowy przekraczała 5 mln euro w okresie 3 kolejnych lat.

Według nowej ustawy, nałożenie na zagranicznego dostawcę obowiązku zawarcia umowy offsetowej wymaga uzasadnienia stosownie do art. 346 ust. 1 lit. b TFUE, czyli wykazania, że jego zastosowanie jest konieczne w celu ochrony podstawowych interesów bezpieczeństwa państwa. Każdy przypadek zastosowania offsetu będzie musiał być poddany indywidualnej ocenie i uzasadniony przez Ministra Obrony Narodowej. Dokonanie zamówienia w trybie Decyzji 118/MON z wyłączeniem stosowania prawa zamówień publicznych nie skutkuje automatycznym stosowaniem offsetu.

Charakter zobowiązań offsetowych

Przed wejściem w życie nowej ustawy, istniało ustawowe rozróżnienie pomiędzy zobowiązaniem offsetowym bezpośrednim (direct offset) i zobowiązaniem offsetowym pośrednim (indirect offset). Obecnie, w związku z koniecznością uzasadnienia zastosowania offsetu w świetle art. 346 TFUE, Ustawa definiuje zobowiązanie offsetowe jako niezbędne z punktu widzenia ochrony podstawowych interesów bezpieczeństwa państwa, a zatem jako zobowiązanie ściśle powiązane z przedmiotem zamówienia (offset bezpośredni). W konsekwencji oznacza to, że zobowiązania offsetowe nie będą mogły obecnie dotyczyć inwestycji cywilnych.

Postępowania objęte nowym reżimem offsetowym

Nowa ustawa będzie miała zastosowania jedynie w przypadku tych zamówień, które rozpoczną się po wejściu w życie ustawy i będą prowadzone w trybie Decyzji 118/MON regulującej udzielanie zamówień dotyczących uzbrojenia i sprzętu wojskowego wyłączonych spod regulacji ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych. W przypadku wykonywania lub zmiany umów offsetowych zawartych przed dniem wejścia w życie nowej ustawy, zastosowanie będzie miała poprzednio obowiązująca ustawa offsetowa.

Piotr Kunicki
+48 22 50 50 717
E-mail ►

WIERZBOWSKI EVERSHEADS